

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 10.5.2005
KOM(2005) 184 v konečném znění

SDĚLENÍ KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU

Haagský program: deset priorit pro nadcházejících pět let

Partnerství pro evropskou obnovu týkající se svobody, bezpečnosti a práva

OBSAH

SDĚLENÍ KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU Haagský program: deset priorit pro nadcházejících pět let Partnerství pro evropskou obnovu týkající se svobody, bezpečnosti a práva	1
1. Úvod.....	3
2. Akční plán, kterým se provádí haagský program: realizace politických priorit a sledování provádění programu.....	3
2.1. Politický mandát haagského programu	3
2.2. Haagský program a Ústava	5
2.3. Deset priorit pro nadcházejících pět let: partnerství pro evropskou obnovu	5
2.4. Provádění, hodnocení a flexibilita.....	11
3. Vymezení konkrétních opatření	12

PŘÍLOHA HAAGSKÝ PROGRAM: DESET PRIORIT PRO NADCHÁZEJÍCÍCH PĚT LET SEZNAM
OPATŘENÍ A ČASOVÝ PLÁN PRO JEJICH PŘIJETÍ¹³

1. Úvod

Dne 4. a 5. listopadu 2004 Evropská rada schválila **víceletý haagský program** pro posílení prostoru svobody, bezpečnosti a práva.

Haagský program navazuje na **program z Tampere**, který byl Evropskou radou schválen dne 15. a 16. října 1999. Jednalo se o první víceletý program zabývající se stanovením priorit pro prostor svobody, bezpečnosti a práva. Komise vyhodnotila výsledky posledních pěti let ve svém sdělení ze dne 2. června 2004¹.

Haagský program značí konec jednoho cyklu a začátek dalšího. Není tedy překvapením, že tento druhý víceletý program vychází z pozitivních zkušeností posledních pěti let. Pro zajištění provedení haagského programu vyzvala Evropská rada Komisi, aby Radě předložila akční plán, ve kterém budou cíle a priority programu převedeny na konkrétní opatření, včetně časového plánu pro přijetí a provedení všech opatření.

Tento **akční plán** se skládá ze dvou částí. První část (kapitola 2) podává přehled aktuálních problémů a některých nejdůležitějších aspektů programu. Kromě toho z cílů programu vyzdvihuje **deset konkrétních priorit**, na které by měla být podle názoru Komise během nadcházejících pěti let soustředěna pozornost. Druhá část (kapitola 3) obsahuje přílohu uvádějící konkrétní opatření, která musejí být v příštích pěti letech přijata. Tento seznam přesně odpovídá struktuře haagského programu.

Je nutné mít na paměti, že tento akční plán musí být vykládán ve spojení s jinými plány a strategickými dokumenty zabývajícími se konkrétními politickými problémy v prostoru svobody, bezpečnosti a práva: úkolem Komise bude zajistit obecnou soudržnost těchto úkolů. Některé takové dokumenty byly Komisi předloženy nedávno nebo teprve budou předloženy (akční plán EU pro boj proti drogám ze dne 14. února 2005², který doplňuje novou evropskou strategii boje proti drogám 2005–2012; sdělení o perspektivách rozvoje vzájemného uznávání rozhodnutí ve věcech trestních a vzájemné důvěry a sdělení „Vývoj strategické koncepce boje proti organizované trestné činnosti“).

Haagský program vyzývá ke **střednědobému přezkoumání** akčního plánu do dne 1. listopadu 2006. Za tímto účelem Komise zavčas předloží zprávu o dosažených výsledcích a o případných úpravách programu, které je třeba učinit.

2. AKČNÍ PLÁN, KTERÝM SE PROVÁDÍ HAAGSKÝ PROGRAM: REALIZACE POLITICKÝCH PRIORIT A SLEDOVÁNÍ PROVÁDĚNÍ PROGRAMU

2.1. Politický mandát haagského programu

Haagský program potvrzuje důležitost, kterou Evropská unie přikládá prostoru svobody, bezpečnosti a práva, a řadí jej mezi nejvyšší priority Evropské unie, a to nejen proto, že patří k základním cílům Evropské unie, ale zejména proto, že je v nejlepším zájmu občanů.

¹ „Prostor svobody, bezpečnosti a práva: zhodnocení programu z Tampere a budoucí směr vývoje“ - KOM(2004) 401 ze dne 2.6.2004.

² KOM(2005) 45 ze dne 14.2.2005.

Program stanoví **rámec a hlavní cíle** pro nadcházejících pět let. Snaží se reagovat na očekávání našich občanů, upravuje všechny aspekty politik týkajících se prostoru svobody, bezpečnosti a práva a zabývá se jak **obecnými cíli** (základní práva, provedení a zhodnocení), tak **konkrétními cíli** se zaměřením na 1. posilování svobody³, 2. posilování bezpečnosti, 3. posilování práva a 4. vnější vztahy. Nedílnou součástí haagského programu je i evropská strategie boje proti drogám 2005–2012, schválená Evropskou radou v prosinci 2004.

Program vyzývá k vytvoření strategie pro **vnější rozměr** politiky svobody, bezpečnosti a práva Evropské unie a žádá Komisi o její předložení v úzké spolupráci s generálním tajemníkem Rady/vysokým představitelem. Tato strategie by měla brát v úvahu zvláštní vztahy mezi Unií, třetími zeměmi a regiony a měla by se zaměřit na konkrétní potřeby spolupráce s nimi v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí. Jako první krok předloží Komise sdělení o přípravě strategie, které doplní tento akční plán.

Evropská rada „si je vědoma, že by měla být věnována patřičná pozornost **finančním důsledkům** pro její víceletou agendu v prostoru svobody, bezpečnosti a práva.“ Je zřejmé, že jedním ze základních předpokladů pro dosažení stanovených politických cílů je vyhradit pro tyto cíle odpovídající finanční prostředky. Dne 6. dubna 2005 předložila Komise tři rámcové programy o 1. solidaritě a řízení migračních toků, 2. bezpečnosti a zajištění svobod a 3. základních právech a spravedlnosti⁴. Tyto tři návrhy jsou v plném souladu se strategickými prioritami stanovenými haagským programem.

Zhodnocení programu z Tampere Komisí ze dne 2. června 2004⁵ a doporučení přijaté Evropským parlamentem dne 14. října 2004⁶ byly v haagském programu zohledněny, zejména v souvislosti se zavedením postupu podle článku 251 Smlouvy o ES (postup spolurozhodování) pro oblasti podle hlavy IV Smlouvy o ES. Díky politickému impulzu Evropské rady mohla Rada dne 22. prosince 2004 přijmout rozhodnutí, podle kterého se bude ode dne 1. ledna 2005 **spolurozhodování a hlasování kvalifikovanou většinou** vztahovat na všechna opatření podle hlavy IV, s výjimkou dovoleného přistěhovalectví⁷. Jedná se o první úspěch haagského programu. Posílená úloha Evropského parlamentu představuje nejen zlepšení demokratické legitimacy, ale zrušením hlasování jednomyslným rozhodnutím se pravděpodobně zvýší i podíl dokončených činností.

Rozhodnutí Rady ze dne 22. prosince 2004 však nezahrnovalo žádné ustanovení, které by upravovalo pravomoci Soudu, jak předpokládá článek 67 Smlouvy. Komise se i nadále domnívá, že v této oblasti, která se tak těsně dotýká práv jedinců, je rozšířený přístup k Soudnímu dvoru nezbytný. Zvláštní pozornost je třeba věnovat rozšířenému přístupu k Soudnímu dvoru při rozhodování o předběžných otázkách, jak jej uznává čtvrtý odstavec článku III-369 Ústavy a odkazuje na něj haagský program, vzhledem k potřebě zajistit rychlé vyřešení takových případů.

³ Zde je třeba poznamenat, že pojem svoboda se vztahuje ke všem částem akčního plánu. Pro účely tohoto dokumentu však odráží konkrétní význam obsažený v haagském programu.

⁴ KOM(2005) 122, 123 a 124 ze dne 6.4.2005.

⁵ „Prostor svobody, bezpečnosti a práva: zhodnocení programu z Tampere a budoucí směr vývoje“ - KOM(2004) 401 ze dne 2.6.2004.

⁶ P6_TA (2004) 0022 ze dne 14. října 2004, „Doporučení Evropského parlamentu Radě a Evropské radě o budoucnosti prostoru svobody, bezpečnosti a práva a o opatřeních nezbytných pro posílení jeho legitimacy a účinnosti“.

⁷ Rozhodnutí Rady 2004/927/ES ze dne 22. prosince 2004, podle něhož se na určité oblasti obsažené v hlavě IV třetí části Smlouvy o založení Evropského společenství použije postup podle článku 251 uvedené smlouvy (Úř. věst. L 396, 31.12.2004, s. 45).

2.2. Haagský program a Ústava

V Haagském programu se projevují snahy vyjádřené v Ústavě, která by měla vejít v platnost dne 1. listopadu 2006 v závislosti na národních ratifikačních postupech a která přinese významné změny stávajících ustanovení, jimiž se řídí prostor svobody, bezpečnosti a práva, a začlenění Listiny základních práv. Inovace, které Ústava přináší, nemohou být zavedeny před ukončením ratifikačního období. Komise chce proto vykonat nezbytné **přípravné práce**, aby bylo možné opatření přijmout ihned po vstupu Ústavy v platnost.

2.3. Deset priorit pro nadcházejících pět let: partnerství pro evropskou obnovu

Při přípravě akčního plánu pro provedení haagského programu sestavila Komise seznam opatření, ke kterým program vyzývá. Dosažení náročných cílů haagského programu by mělo být zajištěno kolektivním úsilím Rady, Evropského parlamentu a Komise v rámci silného a účinného partnerství.

V rámci strategických cílů, které již Evropská rada odsouhlasila v haagském programu z hlediska posilování prostoru svobody, bezpečnosti a práva a které jsou v kapitole 3 přílohy přeměněny na konkrétní opatření v pořadí daném samotným haagským programem, vymezila Komise **deset priorit**, na které se má dle jejího názoru kolektivní úsilí během nadcházejících pěti let zaměřit nejvíce. Těchto deset priorit, které pokrývají celé spektrum cílů stanovených v Haagu, má stejnou důležitost. Vymezení priorit zabrání roztříštění snah a zajistí dosažení cílů programu. Dále se Komise domnívá, že je zcela nezbytné identifikovat přidanou hodnotu veškerých legislativních a nelegislativních iniciativ, které by měly být přijaty na evropské úrovni v prostoru svobody, bezpečnosti a práva, a to na základě plného uplatnění zásady subsidiarity, využití lepších regulačních mechanismů a zhodnocení dopadu hlavních předložených návrhů.

Strategické cíle 2005–2009⁸ konkrétně odkazují na rozvoj partnerství s cílem posílit prostor svobody, bezpečnosti a práva. V rámci cílů a) posilování svobody, b) posilování bezpečnosti a c) posilování práva lze deset priorit vymezených Komisí shrnout takto:

(1) Základní práva a občanství: tvorba obsáhlých politik

Zajistit plný rozvoj politik sledujících a podporujících dodržování základních práv všech lidí a politik na podporu občanství.

(2) Boj proti terorismu: příprava celosvětové reakce

Zaměřit se na různé aspekty prevence, připravenosti a reakce s cílem zajistit další zlepšování a v případě potřeby i doplnění schopností členských států čelit terorismu v příslušných oblastech, jako je nábor, financování, analýza rizik, ochrana kritické infrastruktury a zvládnutí následků.

(3) Společný azylový prostor: zavedení účinného harmonizovaného postupu v souladu s hodnotami a humanitárními tradicemi Evropské unie

Připravit podmínky pro vytvoření společného azylového prostoru s přihlédnutím

⁸ „Strategické cíle 2005–2009, Evropa 2010: Partnerství pro evropskou obnovu“ - KOM(2005) 12 ze dne 26.1.2005.

k humanitárním tradicím a mezinárodním závazkům Unie a k účinnosti harmonizovaného postupu.

(4) *Řízení migrace: stanovení vyváženého přístupu*

Definovat vyvážený přístup k řízení migrace vypracováním společné přistěhovalecké politiky, která řeší dovolenou migraci na úrovni Unie, s dalším posílením boje proti nedovolené migraci, převaděčství a obchodování s lidmi, zejména s ženami a dětmi.

(5) *Integrace: maximalizace příznivého dopadu migrace na naši společnost a hospodářství*

Vyvinout podpůrná opatření na pomoc členským státům při provádění lepších integračních politik, aby se maximalizoval příznivý dopad přistěhovalectví na naši společnost a hospodářství a aby se zabránilo izolaci a sociálnímu vyloučení přistěhovaleckých komunit. To přispěje k vzájemnému porozumění a dialogu mezi náboženstvími a kulturami v souladu se základními hodnotami Unie.

(6) *Vnitřní hranice, vnější hranice a víza: rozvoj integrované správy vnějších hranic pro vyšší bezpečnost Evropské unie*

Nadále rozvíjet integrovanou správu vnějších hranic a společnou vízovou politiku při současném zajištění volného pohybu osob (lidé k lidem).

(7) *Soukromí a bezpečnost při sdílení informací: dosažení ideální rovnováhy*

Nalézt správnou rovnováhu mezi soukromím a bezpečností při sdílení informací mezi donucovacími a soudními orgány podporováním konstruktivního dialogu mezi zúčastněnými stranami a vybízením k němu s cílem nalézt vyvážená řešení při plném respektování základních práv na soukromí a ochranu údajů i zásady dostupnosti informací, jak je stanovena v haagském programu.

(8) *Organizovaná trestná činnost: vývoj strategické koncepce*

Vypracovat a uplatňovat strategickou koncepci boje proti organizované trestné činnosti na úrovni EU. Plně využívat Europol a Eurojust a dále je rozvíjet.

(9) *Občanské a trestní právo: zajištění účinného evropského prostoru práva pro všechny*

Zajistit evropský prostor práva na základě účinného přístupu k právu pro všechny a výkonu soudních rozhodnutí. Bude se usilovat o sbližování, zejména přijímáním pravidel zajišťujících vysoký stupeň ochrany osob, s cílem vybudovat vzájemnou důvěru a posílit vzájemné uznávání, což i nadále zůstává základem soudní spolupráce. Vylepšit evropské smluvní právo.

(10) *Svoboda, bezpečnost a právo: sdílení odpovědnosti a solidarity*

Dát praktický význam pojmem sdílená odpovědnost a solidarita mezi členskými státy poskytnutím odpovídajících finančních prostředků, s jejichž pomocí lze co nejúčinněji dosáhnout cílů svobody, bezpečnosti a práva.

(1) Základní práva a občanství: tvorba plnohodnotných politik

Ze základních práv vycházejí všechny hodnoty Evropské unie. Je nutné zajistit plný rozvoj politik pro sledování a podporu dodržování základních práv všech lidí a politik na podporu občanství.

Ústava staví jednotlivce do středu evropského projektu tím, že obsahuje Listinu základních práv a vytváří podmínky pro přistoupení k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod.

Dále je důležité poskytnout lidem odpovědným za rozhodování přesné a spolehlivé údaje o dodržování základních práv v Evropské unii. Přeměna Evropského střediska pro sledování rasismu a xenofobie směřující ke zřízení **Agentury pro základní práva** se širokým záběrem bude dalším důležitým krokem na cestě prosazování a ochrany základních práv.

Mezi těmito právy bude Komise věnovat zvláštní pozornost právům dítěte s přihlédnutím k jeho ochraně, protože děti představují jednu z nejzranitelnějších skupin populace. Ústava výslovně stanoví „ochranu práv dítěte“ jako jeden z cílů Evropské unie.

Dále bude Komise ve spolupráci s členskými státy pokračovat ve snaze bojovat proti násilí páchaném na ženách a poskytovat podporu obětem.

Komise bude nadále bojovat proti diskriminaci ve všech jejích podobách. Součástí tohoto úsilí je zajištění účinného uplatňování a prosazování právních předpisů EU zaměřených proti diskriminaci.

Zvláštní pozornost je nutné věnovat ochraně osobních údajů, kterou Listina základních práv i Ústava uznávají jako samostatné základní právo, odlišné od práva na soukromí.

Občanství Evropské unie s sebou nese mnoho zásadních práv, jako je volný pohyb v rámci EU, diplomatická a konzulární ochrana či hlasovací právo při volbách do Evropského parlamentu a při místních volbách. Ve všech těchto oblastech se plánují opatření, jejichž účelem je zlepšit výkon občanských práv občanů EU.

(2) Boj proti terorismu: příprava celosvětové reakce

K řešení otázky terorismu je nutná **celosvětová reakce**. Očekávání, která občané od Evropské unie mají, nelze přehlížet, a Unie si nemůže dovolit na ně nereagovat.

Pozornost je nutné zaměřit se na různé aspekty prevence, připravenosti a reakce s cílem zajistit další zlepšování a v případě potřeby i rozšíření schopnosti členských států čelit terorismu, přičemž hlavními oblastmi musí být nábor, financování, analýza rizik, ochrana kritické infrastruktury a zvládání následků.

Boj proti terorismu vyžaduje **integrovaný a ucelený přístup**, který se bude dotýkat mnoha různých otázek vymezených haagským programem. Zcela zásadní oblastí, která vyžaduje pozornost Evropské unie, je spolupráce mezi různými příslušnými orgány členských států, zejména při **výměně informací** důležitých pro vyšetřování teroristické činnosti.

Je také nesmírně důležité pochopit komplexní fenomén terorismu v Evropě: proces indoktrinace a **verbování teroristů** a typ prostředí, které umožňuje zakořenění teroristických myšlenek a hnutí. Dále by mělo pokračovat i úsilí v **boji proti financování terorismu**.

Snaha členských států a EU musí být doplněna o **vnější spolupráci** se třetími zeměmi při boji proti terorismu, přičemž je zejména nutné poskytovat jim pomoc při financování protiteroristických opatření a projektů pro zvýšení kapacit i při snaze vymýtit kořeny terorismu.

(3) *Společný azylový prostor: zavedení účinného harmonizovaného postupu v souladu s hodnotami a humanitárními tradicemi Evropské unie*

Další prioritou je vytvoření **společného evropského azylového systému**. V následujících několika letech se práce zaměří na dokončení **zhodnocení nástrojů první fáze** (do roku 2007) a na předložení nástrojů a opatření **druhé fáze** pro vývoj společné azylové politiky, jejíž úkolem bude do konce roku 2010 zavést **společný postup a jednotný status** osob, které využívají azylové či podpůrné ochrany.

Je nutné posílit administrativní spolupráci mezi vnitrostátními službami členských států a vyhradit finanční prostředky na podporu členských států při zpracovávání žádostí a přijímání státních příslušníků třetích zemí. Haagský program se také zmiňuje o nutnosti prozkoumat možnost společného zpracovávání žádostí o azyl.

Komise zahajuje přípravu evropských **regionálních programů ochrany a plány znovuosídlení**.

(4) *Řízení migrace: stanovení vyváženého přístupu*

Je nutné definovat **nový vyvážený přístup k řízení migrace** týkající se dovozené i nedovolené migrace a vyvinout společnou přistěhovaleckou politiku, která bude řešit postavení legálních přistěhovalců na úrovni Evropské unie, při současném posilování boje proti nedovolené migraci, převaděčství a obchodování s lidmi, zejména s ženami a dětmi.

Zatímco rozhodnutí o tom, kolik migrantů stěhujících se za prací (jako zaměstnanci nebo osoby samostatně výdělečně činné) ze třetích zemí může každý členský stát přijmout, je záležitostí daného státu, oblast volného pohybu vyžaduje **společnou přistěhovaleckou politiku**, jejíž součástí budou **přijímací postupy a kritéria** a poskytnutí jistého právního postavení a souboru zaručených práv, které napomohou integraci přijatých přistěhovalců. Kromě toho hraje přistěhovalectví zásadní úlohu v hospodářství a společnosti členských států, stejně jako země původu a tranzitu, což ospravedlňuje potřebu společného přístupu na základě racionálního využití přistěhovaleckých pracovních sil.

Lidské, sociální a ekonomické **náklady na nedovolenou migraci**, a to nejen v hostitelských zemích, ale rovněž v zemích původu a tranzitu, jsou nesmírně vysoké a vyžadují pravidla pro postupy vracení přistěhovalců, urychlené uzavření dohod o zpětném přebírání a další součinnost v boji proti převaděčství a obchodování s lidmi. Respektování práv a důstojnosti státních příslušníků třetích zemí i tehdy, nacházejí-li se v Unii v neobvyklých situacích, však musí zůstat hlavní zásadou politiky EU. Zejména při nakládání s lidmi, kteří byli do Unie nebo v rámci Unie převedeni, je nutné respektovat jejich zvláštní situaci a normy lidských práv.

Společná přistěhovalecká politika se nemůže omezovat na politiku přijímání a vracení přistěhovalců; úspěšné řízení migračních toků se musí stát její nezbytnou součástí a musí zahrnovat zásadní investice do **vztahů se třetími zeměmi**, tedy zeměmi původu i tranzitními

zeměmi, zejména na základě pomoci a spolupráce odvíjející se ze společného zájmu třetích zemí a Unie.

(5) Integrace: maximalizace příznivého dopadu migrace na naši společnost a hospodářství

Pro zajištění příznivého dopadu přistěhovalectví na naši společnost a hospodářství v co nevyšší míře a zabránění izolace a sociálního vyloučení přistěhovaleckých komunit, což představuje otázku velké důležitosti, je nutné podporovat členské státy při provádění lepších politik integrace a vybízet je k nim. Úspěšná integrační politika musí přispívat k vzájemnému porozumění a **dialogu mezi náboženstvími a kulturami**.

Integrace státních příslušníků třetích zemí vyžaduje mobilizaci mnoha tradičních politik včetně politiky zaměstnanosti a vzdělávání.

Pro účinnou **výměnu zkušeností a informací** o integraci jsou nezbytné těsnější kontakty mezi vnitrostátními orgány.

Je tedy nutné vytvořit evropský rámec pro integraci vycházející ze společných zásad schválených Evropskou radou, které zajistí respektování hodnot EU a budou podporovat nediskriminační postupy.

(6) Vnitřní hranice, vnější hranice a víza: rozvoj integrované správy vnějších hranic pro vyšší bezpečnost Evropské unie

Oblast, ve které je plně zajištěn volný pohyb osob, vyžaduje další úsilí vedoucí k **integrované regulaci vstupu na území Evropské unie** vycházející z integrované správy vnějších hranic, společné vízové politiky a podpory nových technologií, včetně používání biometrických identifikátorů.

Po posledním rozšíření Evropské unie bude prioritou dosáhnout volného vnitřního pohybu a dosáhnout stavu, kdy bude možné zcela **zrušit kontroly osob na vnitřních hranicích**. V tomto smyslu má zásadní význam pro nastolení vhodných podmínek pro nové členské státy vytvoření SIS II a hladký průběh hodnocení tak, jak je předpokládají přístupové smlouvy.

Důležitým krokem v rámci **správy vnějších hranic** je vytvoření agentury pro správu hranic, která bude zodpovídat za koordinaci a pomoc členským státům při střežení a kontrole vnějších hranic.

Vývoj účinné **vízové politiky** bude usnadněn dostupností vízového informačního systému. To bude vyžadovat zintenzivnění spolupráce mezi členskými státy s cílem vytvořit **společná vízová centra** pro vyřizování žádostí o víza, která by mohla být prvním krokem k budoucí **společné evropské konzulární službě**.

Další důležitou součástí je začlenění biometrických identifikátorů do cestovních dokladů a dokladů totožnosti, čímž se zlepší **zabezpečení dokladů** a současně bude plně zajištěno dodržování základních práv. Kromě toho by měly být plně využity možné synergie mezi informačními systémy EU a vnitrostátními informačními systémy na základě interoperability.

(7) Soukromí a bezpečnost při sdílení informací: dosažení ideální rovnováhy

Není možné připustit, aby účinnému udržování veřejného pořádku a vyšetřování přeshraniční trestné činnosti v prostoru volného pohybu bránily těžkopádné postupy výměny informací.

Evropská unie by měla podporovat konstruktivní dialog mezi všemi zúčastněnými stranami a vybízet k němu s cílem nalézt vyvážená řešení při současném dodržování základních práv na soukromí a ochranu údajů i **zásady dostupnosti** informací.

Zásada dostupnosti stanovená v haagském programu uvádí, že informace nutné pro účely prosazování zákona, které potřebují orgány jednoho členského státu, mu za určitých podmínek zpřístupní orgány jiného členského státu. Komise předloží návrhy k zajištění této zásady, včetně možnosti vzájemného přístupu do databází členských států.

V této souvislosti je při sdílení informací mezi donucovacími a soudními orgány třeba nalézt **ideální rovnováhu mezi soukromím a bezpečností**.

Rovnováha mezi soukromím a bezpečností by měla být předmětem důkladného posouzení i v oblasti výměny údajů o cestujících leteckých linek pro zajištění letecké bezpečnosti a pro účely boje proti terorismu.

(8) *Organizovaná trestná činnost: vývoj strategické koncepce*

Bude připravena a uplatněna strategická koncepce boje proti organizované trestné činnosti na úrovni EU. Za tímto účelem Komise brzy předloží **sdělení „Vývoj strategické koncepce boje proti organizované trestné činnosti“**. Její součástí jsou opatření navržená za účelem prohloubení znalostí o tomto jevu a posílení prevence, vyšetřování a spolupráce při boji proti organizované trestné činnosti v rámci celé EU. Strategie musí jako jednu z priorit při řešení této otázky zvážit i zintenzivnění spolupráce se třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi.

Boj proti organizované trestné činnosti vyžaduje lepší spolupráci mezi donucovacími orgány (policíi, soudy a celními orgány) i plné využití a další rozvoj **Europolu a Eurojustu**. Jedním z důležitých cílů v této oblasti je práce na evropském modelu výměny informací o trestné činnosti, která bude vyžadovat společné úsilí členských států a institucí a orgánů EU.

(9) *Občanské a trestní právo: zajištění účinného evropského prostoru práva pro všechny*

Evropský prostor práva je více než jen prostor, kde jsou rozsudky vynesené v jednom členském státu uznávány a vykonávány i v ostatních členských státech, je prostorem, ve kterém je zajištěn **účinný přístup k právu** s cílem získat a **vykonávat soudní rozhodnutí**. Za tímto účelem musí Evropská unie počítat nejen s právními předpisy týkajícími se soudní příslušnosti, uznávání a střetu právních norem, ale i s opatřeními, která vytvářejí mezi členskými státy vzájemnou důvěru, zavedou **minimální procesní normy** a zajistí vysoký standard kvality justičních systémů, zejména pokud jde o spravedlnost a dodržování práv na obhajobu. Vzájemné porozumění lze dále prohlubovat postupným vytvářením „evropské právní kultury“, ke které haagský program vyzývá a která by vycházela ze **vzdělávání a budování vzájemných vztahů**. Kromě toho je potřebná ucelená strategie ve vztazích EU se třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi.

V oblasti **občanského práva** je nanejvýš důležité dokončení programu **vzájemného uznávání** rozhodnutí v občanských a obchodních věcech. Jeho součástí bude přijetí legislativních návrhů již předložených Komisí, popř. návrhů, které jsou právě předkládány, a zahájení konzultací s cílem připravit nové právní předpisy v oblastech, ve kterých dosud není vzájemné uznávání aplikováno (například otázky rodinného majetku, následnictví a poslední vůle). Dalším základním aspektem, který je třeba vyřešit, je vykonávání soudních rozhodnutí

a vzájemné uznávání veřejných a soukromých písemností. Pokud jde o evropské smluvní právo, nejpozději v roce 2009 bude přijat společný referenční rámec, který poslouží jako nástroj ke zlepšení jeho soudržnosti a zvýšení kvality právních předpisů EU.

Pokud jde o **trestní právo**, pro **budování vzájemné důvěry** a prosazování **vzájemného uznávání má** zásadní důležitost sblížení právních předpisů a vytvoření minimálních norem pro několik aspektů procesního práva (například zásada *non bis in idem*, zjišťování důkazů a vynášení rozsudků v nepřítomnosti). V oblasti vzájemného uznávání je nutné přijmout několik opatření, která zajistí účinný a včasný zásah donucovacích orgánů (například vzájemné uznávání opatření v rámci nevazebního dohledu během přípravného řízení či uznávání a výkon trestu odnětí svobody), a v obecnější rovině nahradit tradiční vzájemnou výpomoc novými nástroji vycházejícími ze vzájemného uznávání. Mělo by se zvážit, zda by jako hlavní aktér rozvoje soudní spolupráce v trestních věcech v Evropě mohl působit Eurojust. Jeho úloha by měla být podporována a jeho možnosti plně využity s ohledem na získané zkušenosti a budoucí vývoj. V této souvislosti naváže Komise také na svou předchozí činnost a na možnosti umožněné Ústavou, pokud jde o zlepšení ochrany finančních zájmů Unie.

(10) *Sdílení odpovědnosti a solidarity*

Žádného politického cíle nelze dosáhnout bez **odpovídajících finančních zdrojů** a haagský program dává tyto dva faktory jasně do souvislosti. Za tímto účelem předložila Komise v dubnu 2005 tři rámcové programy, jejichž cílem je dát koncepci **sdílené odpovědnosti a solidarity** mezi členskými státy praktický význam na základě přezkoumání typu politiky a finančních nástrojů, které mohou co nejúčinněji zajistit splnění cílů svobody, bezpečnosti a práva.

2.4. Provádění, hodnocení a flexibilita

Haagský program uznal důležitost míry uplatnění a potřeby zavedení mechanismů, které mohou odpovídajícím způsobem zhodnotit a posoudit provádění opatření v prostoru svobody, bezpečnosti a práva členskými státy, a Komise s tímto názorem plně souhlasí.

V článku III-260 vytváří Ústava podmínky pro přijetí opatření, která Komisi a členskými státem umožní **nestranně a objektivně vyhodnotit provádění politik Evropské unie** v této oblasti. Komise na začátku roku 2006 předloží sdělení s přehledem hlavních cílů budoucího mechanismu a po vstupu Ústavy v platnost má v úmyslu předložit návrhy.

Mezitím však Evropská rada vyzvala Komisi, aby předložila **výroční zprávu o provádění opatření EU** („přehled výsledků“) a informovala Evropský parlament i národní parlamenty.

Díky tomu bude možný úplnější přehled situace v oblasti politiky týkající se prostoru svobody, bezpečnosti a práva a účinnější provádění přijatých opatření členskými státy. První **přehled ukazatelů** bude předložen v prosinci 2005 a bude vyžadovat aktivní účast členských států, které budou vyzvány k pravidelnému podávání zpráv o průběhu provádění přijatých opatření.

Kromě toho vyzvala Evropská rada Radu, aby vyvinula **praktické metody pro usnadnění včasného provedení** ve všech politických oblastech; tyto plány budou vyžadovat tvorbu vhodných plánů provádění na vnitrostátní úrovni, zajistí, aby délka období provádění byla přiměřená, a přezkoumají pravidelné zprávy Komise o činnosti.

S ohledem na obecné politické prostředí v prostoru svobody, bezpečnosti a práva se pravděpodobně v důsledku neočekávaných událostí objeví nové politické priority, často mezinárodní povahy i rozměru. Akční plán musí být flexibilní a přizpůsobitelný, zejména v dlouhodobém horizontu, aby bylo možné stanovit nové priority, které se mohou objevit v nadcházejících letech. Ústava umožní podstatnou racionalizaci právního a ústavního rámce. I v tomto případě je podle Evropské rady důležité vytvořit prostor pro určitou flexibilitu a zavést proces **přezkoumávání** haagského programu.

3. VYMEZENÍ KONKRÉTNÍCH OPATŘENÍ

Haagský program vyžaduje, aby Komise přeměnila haagské cíle na konkrétní opatření. Z toho důvodu obsahuje **příloha tohoto sdělení** akční plán s **uvedením hlavních opatření**, která budou přijata během příštích pěti let, včetně konkrétních **termínů** pro jejich předložení Radě a Evropskému parlamentu.

Po schválení závěrů z Tampere v roce 1999 a haagského programu v roce 2004 by si měla Evropská rada udržet svoji vůdčí úlohu při definování strategických zásad a plánování budoucích opatření v prostoru svobody, bezpečnosti a práva. Komise vyzývá Radu, aby toto sdělení a průvodní akční plán projednala s cílem jejich schválení do zasedání Evropské rady v červnu 2005.

PŘÍLOHA
HAAGSKÝ PROGRAM: DESET PRIORIT NA NADCHÁZEJÍCÍCH PĚT LET

SEZNAM OPATŘENÍ A ČASOVÝ PLÁN PRO JEJICH PŘIJETÍ

1. OBECNÉ ZAMĚŘENÍ

- **Zavedení systému za účelem objektivního a nestranného vyhodnocení provádění opatření EU v oblasti svobody, bezpečnosti a práva**

- Sdělení a návrh na vytvoření mechanismu pro vyhodnocování, jak předpokládá článek III-260 ústavní smlouvy (2006)

1.1. Respektování a aktivní prosazování základních práv

- **Rámcový program „Základní práva a spravedlnost“ v rámci nových finančních výhledů (2005)**

- *Specifický program o občanství a základních právech (2007)*

- *Specifický program o boji proti násilí (Daphne) a drogové prevenci a informovanosti o drogách (2007)*

- **Přistoupení Evropské unie k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (neformální debata má být zahájena v roce 2005)**

- **Návrh na rozšíření mandátu Evropského střediska pro sledování rasismu a xenofobie směrem k vytvoření Agentury pro lidská práva (návrh v roce 2005)**

- program Daphne II: pracovní program na rok 2006 (2005)

- studie o prevenčních opatřeních určených k boji proti násilí páchanému na ženách (2006)

- sdělení o ochraně práv dítěte (2005)

1.2. Evropská protidrogová strategie

- **Protidrogový akční plán EU na období 2005–2008 a 2009–2012 (2009)**

- Průběžné vyhodnocení Protidrogového akčního plánu EU na období 2005–2008 (ročně)

- Zelená kniha o úloze občanské společnosti při tvorbě politik v protidrogové oblasti (2006)

- Zpráva o provádění a fungování rámcového rozhodnutí o týkajícího se obchodování s drogami (2007)

- Zpráva o pokroku a posouzení dopadů Protidrogového akčního plánu EU na období 2005–2008 (2008)

- Sdělení o Protidrogovém akčním plánu EU na období 2009–2012 (2009)

2. POSILOVÁNÍ SVOBODY

2.1. Občanství Unie

- Zpráva o používání směrnic 90/364, 90/365 a 93/96 o právu pobytu důchodců, studentů a osob po skončení jejich pracovní činnosti a
 - směrnice 93/109/ES o právu volit ve volbách do EP, včetně nových členských států a v případě potřeby návrhy na změnu směrnice 93/109/ES (2005/2006)
 - *Návrh na zjednodušení diplomatické a konzulární ochrany (2006)*
 - *Návrh ustanovení a podmínek požadovaných pro evropskou občanskou iniciativu (2007)*
 - Prověření možných opatření k posílení a rozšíření práv upravených v ustanoveních Smluv o občanství Unie (článek 22 SES) (2008)
- **Umožnit občanům EU a jejich rodinným příslušníkům pohybovat se v rámci Evropské unie za podobných podmínek, za jakých se státní příslušníci členských států pohybují nebo mění místo pobytu ve svých zemích**
 - Kontrola transpozice, souladu a správného používání směrnice 2004/38/ES o volném pohybu a pobytu (2006)
 - Zpráva o používání směrnic 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS o volném pohybu a pobytu (2006)
 - Zpráva o používání směrnice 2004/38/ES o volném pohybu a pobytu a v případě potřeby návrhy na její změny (2008)

2.2. Azylová, migrační a hraniční politika

- **Rámcový program „Solidarita a řízení migračních toků“ v rámci nových finančních výhledů (2005)**
 - *Zřízení Fondu vnějších hranic (2007)*
 - *Zřízení Integrovaného fondu (2007)⁹*
 - *Zřízení Fondu návratů (2007)*
 - *Úprava Evropského fondu pro uprchlíky (2007)*
- **Společná analýza jevu migrace ve všech jeho ohledech (posilování shromažďování, poskytování, výměny a účinného využívání aktuálních informací a údajů)**
 - Výroční zprávy o statistikách o azylu a migraci (*již zahájeno*)

⁹ Tento fond bude doplňovat Evropský sociální fond.

- Přijetí rámcového nařízení EU o shromažďování statistických údajů o migraci a azylu (2005)
- Zelená kniha o budoucí evropské migrační síti (2005)
- *Návrh na založení Evropského střediska pro sledování migrace (2006)*

2.3. Společný evropský azylový systém

- Přijetí směrnice o azylových řízeních (2005)
- **Vyhodnocení právních nástrojů první fáze**
 - Sledování transpozice a provádění nástrojů první fáze (2005–2007)
- **Druhá fáze rozvoje společné politiky v oblasti azylu, zavedení společného azylového řízení a jednotného statutu pro ty, jimž byla udělena azylová nebo podpůrná ochrana**
 - *Návrh na vytvoření postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta pro uprchlíky (2005)*
 - *Nástroje a opatření druhé fáze, které mají být předloženy Radě a Evropskému parlamentu (přijetí do konce roku 2010)*
- **Zavedení struktur k posilování spolupráce, jež zapojí vnitrostátní azylové orgány členských států (sdělení 2005)**
- **Studie dopadů společného zpracování žádostí o azyl**
 - Studie společného zpracování žádostí o azyl v rámci Unie (2006)
 - Studie společného zpracování žádostí o azyl vně území EU se povede za intenzivní konzultace s Vysokým komisařem pro uprchlíky OSN (UNHCR) (2006)
- **Zřízení Evropského úřadu pro podporu všech forem spolupráce mezi členskými státy týkající se Společného evropského azylového systému (po zavedení společného azylového řízení a na základě vyhodnocení)**
- **Zřízení Evropského fondu pro uprchlíky (ERF) na období 2005–2013, který bude napomáhat členským státům při zpracování žádostí o azyl a při přijímání některých kategorií státních příslušníků třetích zemí**
 - Závěrečná zpráva o **Evropském fondu pro uprchlíky** (2005)
 - *Návrh na změnu rozhodnutí o **Evropském fondu pro uprchlíky** za účelem pomoci členským státům při přijímání některých kategorií státních příslušníků třetích zemí (2005)*
 - Schválení vnitrostátních víceletých programů v rámci **Evropského fondu pro uprchlíky** (2005, 2008 a 2011)

- *Úprava Evropského fondu pro uprchlíky (2007)*

2.3.1. Legální migrace včetně řízení o povolení vstupu

- **Rozvoj politiky v oblasti legální migrace**

- Posouzení a sledování transpozice a provádění první fáze směrnic o legální migraci (2005–2011)
- Rozprava o Zelené knize o hospodářské migraci (2005)
- Představení Plánu politiky v oblasti legální migrace, včetně řízení o přípuštění, a to na základě výsledků veřejných konzultací o Zelené knize o hospodářské migraci (2005)

2.3.2. Integrace státních příslušníků třetích států

- **Zavedení koherentního Evropského integračního rámce**

- Sdělení o Evropském integračním rámci (2005)

- **Prosazování strukturální výměny zkušeností a informací o integraci¹⁰**

- Řízení přípravných činností INTI (2005–2006)
- Výroční zprávy o imigraci a integraci (již zahájeno v roce 2005)
- Příručka o integraci (druhé vydání v roce 2006, již zahájeno)
- Vytvoření webové stránky na Internetu (2006)
- *Zřízení Integračního fondu (2007)*

2.3.3. Boj proti ilegální imigraci

- Podíl na řízení sítí spolupráce v oblasti imigrace v příslušných třetích zemích (již zahájeno v roce 2005)
- Výroční zpráva o společné politice o ilegální migraci (již zahájeno v roce 2005)
- Přijetí rozhodnutí Komise, jímž se pro potřeby migračních orgánů členských států zřídí bezpečná on-line informační síť (ICONET) (2005)
- *Návrh na sjednání a podpis Úmluvy Rady Evropy o opatřeních proti obchodování s lidmi (CAHTEH) (2005)*

¹⁰ Komplementární činnosti jsou navíc prováděny v rámci Evropské strategie zaměstnanosti a Procesu sociálního začlenění.

- **Zavedení účinné politiky vyhoštění a repatriace, která bude založena na společných normách, užší spolupráci a vzájemné technické pomoci**

- *Návrh řízení o vrácení osob (2005)*
- *Zahájení přípravných činností za účelem finanční podpory řízení návratů (2005)*
- *Jmenování zvláštního zástupce Komise pro společnou politiku readmise (2005)*
- *Uzavření readmisních smluv Společenství a řízení stávajících smluv (aktuálně)*
- *Zřízení Fondu návratů (2007)*

2.3.4. Vnější rozměr azylu a migrace

- **Spolupráce s třetími zeměmi v řízení migrace a azylu**

- *Sdělení o migraci a rozvoji (2005)*
- *Pro rok 2006 revidované znění referenčního dokumentu Programu AENEAS na období 2004–2006 (2005)*
- *Dokončení integrace migrace týkající se všech příslušných třetích zemí do Strategických dokumentů o zemích a regionech (2005)*

- **Rozvoj Programů EU o ochraně regionů**

- *Plán činností v rámci Programu EU o ochraně regionů, včetně systémů znovuosídlení (2005)*
- *Zahájení pilotních programů o ochraně (2005)*

- **Zesílená spolupráce s tranzitními zeměmi s cílem umožnit jim lepší řízení migrace tak, aby mohly poskytovat uprchlíkům odpovídající ochranu**

- *Zpráva o pokroku a dosažených výsledcích v oblasti azylu a migrace ve vztahu k Evropské politice sousedství (2005)*

2.3.5. Správa hranic, biometrické prvky, informační systémy a vízová politika

- **Zrušení kontrol osob na vnitřních hranicích**

- *Návrh právního nástroje SIS II (2005)*
- *Zahájení vyhodnocení provádění souvisejících právních předpisů, které nepatří do SIS II, v nových členských státech (2006)*
- *Vyhodnocení právních předpisů SIS II v nových členských státech (po realizaci SIS II - 2007)*
- *Přijetí rozhodnutí Rady o rušení kontrol na hranicích s novými členskými státy a mezi nimi (2007)*

- *Návrh na doplnění stávajícího schengenského mechanismu pro vyhodnocování o kontrolní mechanismus (v okamžiku, kdy bude dokončeno zrušení kontrol osob na vnitřních hranicích nových členských států) (2007–2008)*
- **Zavedení integrovaného řídicího systému pro vnější hranice**
 - *Návrh na vytvoření skupin národních expertů za účelem pomoci členským státům při kontrole vnějších hranic a dohledu nad nimi, a to v rámci Agentury pro správu hranic (2005)*
 - *„Příručka pro pohraniční strážce“ (po přijetí kodexu Společenství o pravidlech, jimiž se řídí pohyb osob přes hranice)*
 - *Návrh výkonných pravomocí, které budou svěřeny odpovědným zástupcům členských států činným na vnějších hranicích jiného členského státu (2006)*
 - *Hodnoticí zpráva o Agentuře vnějších hranic, včetně revize úkolů agentury a posouzení, zda by se měla zaměřit na jiné ohledy správy hranic (včetně zhodnocení činnosti skupin národních expertů a uskutečnitelnosti systému evropských pohraničních strážů) (2007)*
 - *Zřízení Fondu vnějších hranic (2007)*
- **Částečné použití schengenského acquis**
 - *Přijetí rozhodnutí Rady o částečném provádění schengenského acquis Irskem (2005)*
 - *Přijetí rozhodnutí Rady o částečném provádění schengenského acquis (SIS) Spojeným královstvím (2005)*
- **Koherentní přístup a harmonizovaná řešení v EU v oblasti biometrických identifikátorů a dat**
 - *Návrh, kterým se mění Společné konzulární pokyny týkající se standardů a postupů odběru biometrických dat, včetně povinnosti poskytnout tato data a stanovení výjimek z této povinnosti (2005)*
 - *Příprava na stanovení minimálních standardů pro vnitrostátní občanské průkazy (od roku 2005)*
 - *Příprava na stanovení minimálních standardů pro zvláštní průkazy v různých odvětvích, v případě potřeby (od roku 2005)*
 - *Integrace biometrických identifikátorů do cestovních dokladů, víz, povolení k pobytu, cestovních pasů občanů EU a informačního systému (2006)*
 - *Sdělení o posílené součinnosti mezi SIS II, VIS a Eurodac (2006)*

- **Vízová politika, včetně rozvoje vízového informačního systému (VIS)**

- Jednání s třetími zeměmi o kladném seznamu víz tak, aby bylo možné občanům členských států zajistit bezvízové cestování do všech těchto třetích zemí (*již zahájeno, bude spojeno s revizí seznamu víz*)
- *Návrhy týkající se nezbytných změn za účelem dalšího posilování vízové politiky a zřízení společných středisek pro vízové žádosti (2005)*
- Pravidelné revize seznamu víz (nařízení 539/2001) (*pravidelně*)
- *Návrh na zjednodušené postupy udělování víz členům olympijské rodiny - Turín 2006 (2005)*
- Zpráva o provádění nařízení 1295/2003 „Zjednodušené postupy udělování víz členům olympijské rodiny – Atény 2004“ (*2005*)
- *Návrh na změnu Společných konzulárních pokynů o vízových poplatcích (2005)*
- Pracovní program ARGO (*2005 a 2006*)
- *Návrhy na tranzit: jednostranné uznání schengenských dokladů novými členskými státy/uznání švýcarských povolení k pobytu členskými státy (2005)*
- Doporučení k projednání směrnic o dohodách o bezvízovém styku mezi ES a třetími zeměmi, které se budou týkat podmínek volného pohybu v rámci Unie na období od tří do šesti měsíců (*2005*)
- Přijetí návrhu, jímž se zavede režim provozu na místních hranicích (*2005*)
- Zpráva o fungování tranzitního režimu pro Kaliningrad (*2005*)
- Nástroj pro Kaliningrad¹¹ (*2005–2006*)
- Schengenský nástroj pro sedm členských států (*2005 a 2006*)
- Specifická doporučení pro projednání směrnic o zjednodušení udělování víz s třetími zeměmi v souvislosti s readmisní politikou ES, kde je to možné, a na základě reciprocity s ohledem na rozvíjení skutečného partnerství v otázkách řízení migrace (*2005–2009*)
- *Návrh, jímž se mění Společné konzulární pokyny o místní konzulární spolupráci (2006)*
- *Návrh revize Společných konzulárních pokynů (2006)*
- Technické provádění VIS počínaje funkčností zpracování alfanumerických údajů a fotografií (*2006*) a doplnění funkčnosti pro biometrické údaje (*2006*)

¹¹ Nástroj pro Kaliningrad bude nahrazen specifickými ustanoveními v rámci navrhovaného Fondu vnějších hranic na období 2007–2013 jako součást rámcového programu „Solidarita a řízení migračních toků“.

– *Návrh na vytvoření společných konzulárních úřadů (2007)*

3. POSILOVÁNÍ BEZPEČNOSTI

- **Rámcový program „Bezpečnost a ochrana svobod“ v rámci nových finančních výhledů (2005)**

– *Specifický program „Prevence trestné činnosti a boj proti ní“ (2007)*

– *Specifický program „Prevence, připravenost a zvládání následků teroristických útoků“ (2007)*

3.1. Sdílení informací mezi donucovacími a soudními orgány a zároveň nalezení správné rovnováhy mezi soukromím a bezpečností

– *Návrh na uchování údajů zpracovávaných v souvislosti s poskytováním veřejných služeb elektronických komunikací za účelem zjišťování, vyšetřování a stíhání trestných činů (2005)*

- **Stanovení odpovídajících záruk a účinných právních prostředků k předávání osobních údajů v souvislosti s policejní a soudní spoluprací v trestních věcech**

- **Provádění zásady dostupnosti pro účely výměny informací při vymáhání práva**

– *Návrh na zavedení zásady dostupnosti odpovídajících informací pro vymáhání práva (2005)*

– *Návrh na vytvoření odpovídajících záruk při předávání osobních údajů pro účely policejní a soudní spolupráce v trestních věcech (2005)*

– *Návrh týkající se společného přístupu EU k užívání údajů o cestujících pro účely pohraniční a letecké bezpečnosti a k jiným účelům vymáhání práva (2005)*

– *Návrh na zpřístupnění VIS donucovacím orgánům (2005)*

– *Vytvoření provázanosti mezi SIS II a informačním systémem Europolu (2007)*

– *S USA společná revize dohody o údajích o cestujících v letecké dopravě (PNR) (2005)*

– *Dokončení jednání o dohodách PNR s Kanadou a Austrálií (2005) a v případě potřeby s ostatními zeměmi*

– *Stanovení mezinárodních pokynů pro zajištění vysokého stupně ochrany soukromí v přístupu k údajům PNR v rámci Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO)*

– *Návrh na vzájemné konzultace o databázích DNA (2005)*

– *Návrh na vzájemné konzultace o databázích otisků prstů (2007)*

- *Návrh na vytvoření obecné struktury Společenství forenzních/policejních databází (2008)*

3.2. Terorismus

- **Zavedení koherentního a souhrnného přístupu k boji proti terorismu**

- Následná opatření k pilotnímu projektu ve prospěch obětí terorismu (2006)
- Posilování spolupráce mezi donucovacími orgány v boji proti terorismu prostřednictvím určení specializovaných kontaktních míst v každém členském státu, které budou mít přístup ke všem relevantním údajům a zpravodajským informacím s ohledem na teroristické činnosti, jež zahrnují osoby, skupiny nebo subjekty uvedené v příloze společného postoje 2001/931/CFSP (2005)
- *Vytvoření Evropské sítě vymáhání práva (LEN) pro boj proti terorismu (2005)*
- Sdělení o větší bezpečnosti výbušnin a zařízení pro výrobu bomb (2005)
- Druhá zpráva o terorismu (2005)
- Sdělení o násilné radikalizaci (2005) a v případě potřeby následná opatření (2007)
- *Návrh na prevenci zneužívání charitativních organizací pro účely financování terorismu (2006)*
- Sdělení o výsledcích mechanismu pro vyhodnocování v oblasti terorismu v 25 členských státech (2006/2007)
- Stanovení potřeby a oblastí působnosti právních nástrojů, které by zajistily, aby všechny členské státy mohly na preventivním základě a v souladu se zvláštním doporučením pracovní skupiny pro finanční činnost zmrazit majetek stanovených osob (2007)
- Podíl na probíhajících pracích v oblasti zamezení výroby a šíření chemických, jaderných a biologických zbraní (2007)
- *Zavedení specifického programu „Prevence, připravenost a zvládnání následků teroristických útoků“ (2007)*

- **Revize a změna právních předpisů Společenství v návaznosti na opatření, která mají být přijata za účelem boje proti terorismu**

- Druhá zpráva založená na článku 11 rámcového rozhodnutí Rady ze dne 13. 6. 2002 o boji proti terorismu (2005)

3.3. Prevence trestné činnosti a boj proti ní

- Sdělení o přípravě strategického pojetí boje proti organizované trestné činnosti (2005)
- *Zavedení specifického programu „Prevence trestné činnosti a boj proti ní“ (2007)*

- **Zlepšení znalostí o organizované trestné činnosti a posilování shromažďování a analýz údajů**
 - Sdělení o akčním plánu EU – Statistiky EU o trestné činnosti (2005)
 - Pracovní dokument útvarů Komise o vymáhání práva na základě zpravodajských informací o trestné činnosti (2005)
 - Doporučení pro standardní metodologii o zranitelnosti v rámci boje proti trestné činnosti (2007)
 - Představení Evropské zprávy o trestné činnosti (2007)
- **Posilování prevence organizované trestné činnosti**
 - Právní úprava proti trestné činnosti a navržení opatření pro prevenci trestné činnosti do oblastí výrobků a služeb (2005)
 - Zpráva o výsledcích studie navazující na usnesení Rady z roku 2001 o přispění občanské společnosti k hledání nezvěstných nebo pohlavně zneužívaných dětí (2005)
 - Akční plán o partnerství veřejného a soukromého sektoru v oblasti ochrany veřejných organizací a soukromých společností proti organizované trestné činnosti (2006)
 - Zlepšení evropské koordinace a spolupráce mezi jednotkami boje proti počítačové trestné činnosti v členských státech a soukromým sektorem (Zpravodajská síť boje proti počítačové trestné činnosti), a to včetně vypracování Příručky o evropském boji proti počítačové trestné činnosti (2006)
 - Sdělení o počítačové trestné činnosti a útvarech policie k zajištění počítačové bezpečnosti (2006)
- **Protikorupční opatření:**
 - Vypracování kodexů chování pro úředníky veřejné správy v oblasti etiky a bezúhonnosti (2007)
 - *Návrh, jímž se zavádí některé povinnosti úředníků ve vztahu k oznamování úplatkářství a zveřejňování majetkových poměrů a podnikatelských zájmů (2008)*
- **Posilování nástrojů, jež se zaměřují na finanční aspekty organizované trestné činnosti**
 - Iniciativy k prosazení používání finančního vyšetřování jako nástroje vymáhání práva a k zavedení společných minimálních standardů odborné přípravy (2005–2007)
 - Společný soubor standardů odborné přípravy zaměřených na schopnosti v oblasti finančního vyšetřování (2005)

- Doporučení na vytvoření memoranda o porozumění týkajícího se zpětné vazby od jednotek finančních zpravodajských služeb ve vztahu k orgánům, které podávají zprávy o podezřelých transakcích (2006)
 - Doporučení a/nebo návrh na posílení transparentnosti právnických osob za účelem snížení zranitelnosti vůči proniknutí organizované trestné činnosti (2006)
 - Prosazení zavedení jednotek zpravodajských služeb o výnosech z trestné činnosti v členských státech EU (průběžné)
 - Prověření standardů, jimiž se řídí navrácení zabaveného a propadnutého majetku jako odškodnění nebo náhrady identifikovatelným obětem trestné činnosti nebo charitativním organizacím (2008)
- **Zlepšení právních předpisů a v případě potřeby revize stávajících právních nástrojů**
 - *Legislativní balíček o boji proti padělání (2005)*
 - *Sdělení o obchodu s lidmi (2005)*
 - *Revize a v případě potřeby další rozvoj stávajících právních předpisů o obchodu s lidmi, například za účelem zjednodušení spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem, koordinaci v rámci celé EU a zapojení Europolu (2006)*
 - *Revize a v případě potřeby další rozvoj právního rámce v oblasti prevence obchodu s lidskými orgány, tkáněmi a buňkami a boj proti němu (2006)*
 - *Revize a v případě potřeby posílení stávajících právních předpisů o zabavení výnosů z trestné činnosti bez ohledu na to, zda v souvislosti s takovou činností došlo k odsouzení (2007)*
 - *Komparativní studie za účelem zhodnocení potřeb nástrojů boje proti činnostem organizované trestné činnosti týkajících se daňových podvodů v rámci členských států EU a přístupujících a kandidátských zemích (2005)*
 - *Návrh na sblížení právních předpisů v trestních věcech, zejména ve vztahu k podstatným znakům trestů v oblasti daňových podvodů nebo právních předpisů v oblasti standardů a správných postupů za účelem zlepšení spolupráce při vymáhání práva v boji proti organizované trestné činnosti v oblasti daňových podvodů (2007)*
 - *Návrh na opatření v boji proti krádežím identity a opatření směřujících k řízení v této oblasti, včetně databáze dokladů totožnosti (2007)*
 - *Studie a výzkum směřující k dalšímu sblížení právních předpisů, například v oblasti nedovoleného obchodování se zbraněmi a vydírání (2008)*
 - **Zlepšení sledování a vyhodnocování**
 - *Druhá zpráva založená na článku 6 rámcového rozhodnutí Rady ze dne 26. června 2001 o praní peněz, identifikaci, vysledování, zmrazení, zajištění a propadnutí nástrojů trestné činnosti a výnosů z ní (2005)*

- Druhá zpráva založená na článku 14 rámcového rozhodnutí Rady ze dne 28. května 2001 o potírání podvodů a padělání bezhotovostních platebních prostředků (2005)
- Prováděcí zpráva o rámcovém rozhodnutí „Korupce v soukromém sektoru“ (2005)
- Zpráva o provádění rámcového rozhodnutí ze dne 27. ledna 2003 o trestněprávní ochraně životního prostředí (2005)
- Zpráva o provádění rámcového rozhodnutí o propadnutí nástrojů trestné činnosti a výnosů z ní (2007)
- Vyhodnocení týkající se provádění celní spolupráce členskými státy (dohoda Naples II) (2008)
- Vyhodnocení týkající se protikorupčních politik členských států (2009)
- Vyhodnocení týkající se opatření k boji proti finanční trestné činnosti (2010)

3.4. Policejní a celní spolupráce

- Provádění pracovního programu o celní spolupráci, který byl schválen Radou pro spravedlnost a vnitřní věci dne 30.3.2004 a navazuje na usnesení Rady ze dne 2.10.2003 o strategii celní spolupráce (2004–2006)
- Sdělení o boji proti nedovolenému přeshraničnímu obchodu s regulovaným nebo zakázaným zbožím (2007)
- *Návrh na zřízení Europolu, včetně úlohy Evropského parlamentu a vnitrostátních parlamentů v rámci kontroly činností Europolu (nejpozději do 1. ledna 2008)*
- Vymezení politiky v rámci vztahů mezi Europolem a Eurojustem (nejpozději do 2008)
- Vymezení úlohy kontrolního výboru (COSI) (nejpozději do 1. ledna 2008)

- **Zlepšení vymáhání práva a spolupráce a**

- **rozvoje schengenského acquis ve vztahu k přeshraničnímu fungování policejní spolupráce**

- *Návrh na zlepšení spolupráce při vymáhání práva, a to zejména na vnitřních hranicích mezi členskými státy (2005)*
- Sdělení a návrh směrnice o zlepšení bezpečnosti a zabezpečení dopravy prostřednictvím vytvoření oblasti policejní a soudní spolupráce v oblasti transevropských dopravních sítí (2005)
- *Aktualizace příručky SIRENE (2005)*
- *Návrh na zpřístupnění VIS donucovacím orgánům (2005)*

- *Vytvoření provázanosti mezi SIS II a informačním systémem Europolu (2007)*
- *Pravidla o společných standardech kvality ve vztahu k policii (policejní etika, sledovací programy) (2008)*
- *Harmonizace standardů kvality forenzních laboratoří (2008)*
- **Systematické výměnné programy pro zaměstnance donucovacích orgánů**
 - *Přijetí návrhů směřujícího k založení CEPOL (Evropské policejní akademie) jako orgánu Unie (2005)*
- **Zlepšení operativní spolupráce mezi donucovacími orgány jednoho členského státu s orgány jiného členského státu**
 - *Zavedení krátkodobých společných celních a policejních akcí a/nebo založení multidisciplinárních společných skupin (průběžné)*
 - *Vypracování minimálních standardů pro používání vyšetřovacích metod pro všechny orgány (2006)*
 - *Pokyny k správným postupům při prosazování a rozšiřování používání zvláštních forem spolupráce v případě celní správy, jak je stanoveno v úmluvě Naples II (2007)*
 - *Zlepšení evropské spolupráce mezi protikorupčními orgány zavedením sítě mezi protikorupčními orgány (včetně policie, soudů, státních zastupitelství a celních úřadů) na úrovni EU i nadnárodní úrovni (2008)*

3.5. Zvládání krizí v rámci Evropské unie

- *Rozhodnutí Komise, kterým se zřizuje bezpečný a obecný systém rychlé výměny informací (ARGUS) a krizové středisko Komise za účelem koordinace stávajících systémů rychlé výměny informací (2005)*
- *Návrh, kterým se zřizuje Výstražná informační síť rozhodující infrastruktury (CIWIN) (2005)*
- *Plán ochrany rozhodující infrastruktury (2005)*
- **Integrovaná opatření EU k zvládání krizí (budou zavedena do 1. července 2006)**

3.6. Obecná prevence trestné činnosti

- *Rozvoj Evropské sítě prevence trestné činnosti (2005)*

4. POSILOVÁNÍ SPRAVEDLNOSTI

- Viz rovněž *rámcový program „Základní práva a spravedlnost“ v rámci nových finančních výhledů (2005)*

- *Specifický program o soudní spolupráci v občanskoprávních a obchodních věcech (2007)*

- *Specifický program o soudní spolupráci v trestněprávních věcech (2007)*

4.1. Budování vzájemné důvěry

- **Posilování spolupráce**

- Podpora Unie sítím soudních organizací a institucí (*průběžné*)

- Pokračování ve vytváření internetové stránky evropské soudní sítě a databázi judikatury evropských nástrojů (*průběžné*)

- Neustálá aktualizace a zlepšování evropského soudního atlasu (*průběžné*)

- Každoroční oslava Evropského dne občanskoprávního soudnictví (*průběžné*)

- **Vytvoření „Evropské soudní kultury“**

- Vyhodnocení kvality soudnictví (*sdělení – 2006*)

- Sdělení Komise o soudní odborné přípravě v EU (2005), pokračování pilotního projektu výměny úředníků (2005) a přípravná akce (2006)

- *Vytvoření účinné evropské sítě odborné přípravy pro soudní orgány v občanských a trestních věcech, a to ze stávajících struktur (2007)*

- **Tvorba sítí soudních organizací a institucí**

- Zpráva o fungování evropské soudní sítě v občanských a obchodních věcech (2005) a v případě potřeby návrh na její změnu (2006)

- Workshopy EU za účelem prosazování spolupráce mezi členy právnických profesí s ohledem na zavedení správných postupů (2006)

- **Soudržnost a lepší kvalita právních předpisů EU**

- *Návrh na změnu nařízení 1348/2000 o doručování soudních i mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech (2005)*

- Zpráva o fungování nařízení 1206/2001 o dokazování a v případě potřeby návrh na jeho změnu (2007)

- Zpráva o fungování nařízení „Brusel I“ (2007) a v případě potřeby návrh na jeho změnu (2009)

- Závěrečná výzkumná zpráva včetně návrhu společného referenčního rámce (2007)
- Přijetí společného referenčního rámce (CFR) ve smluvním právu EU (*nejpozději do roku 2009*)

4.2. Soudní spolupráce v trestních věcech

- *Zavedení specifického programu o soudní spolupráci v trestních věcech (2007)*

• **Provádění zásady vzájemného uznávání:**

- Sdělení o vzájemném uznávání rozhodnutí v trestních věcech a posilování vzájemné důvěry mezi členskými státy (2005)
- Bílá kniha o výměně informací o odsouzeních a jejich účincích v EU (2005)
- *Návrh na zohlednění odsouzení v průběhu nových trestních řízení v členských státech Evropské unie (2005)*
- *Návrh na předání informací o trestních odsouzeních do členského státu podle státní příslušnosti odsouzeného a jejich uchování tímto státem (2005)*
- Sdělení o vytvoření seznamu státních příslušníků zemí, které nejsou členy EU, odsouzených v členském státě EU (2005)
- *Iniciativa o evropském exekučním titulu a předávání odsouzených osob mezi členskými státy EU (2005)*
- *Návrh na vzájemné uznávání předběžných nevazebních opatření (2005)*
- Sdělení o zákazu činnosti (2005)
- Zpráva o provádění rámcového rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (2005)
- *Iniciativa o uznávání a vymáhání zákazů vyplývajících z odsouzení za pohlavní zneužívání v Evropské unii (2005)*
- *Návrh na zákaz činnosti řízení (mění úmluvu z roku 1998) (2006)*
- Zpráva o provádění rámcového rozhodnutí ze dne 22. 7. 2003 o výkonu příkazů k zajištění majetku nebo důkazních prostředků v EU (2006)
- Zpráva o provádění rámcového rozhodnutí o použití zásady vzájemného uznávání na peněžní pokuty (2006)
- *Návrh na uznávání a ukládání alternativních trestů a na podmíněný trest odnětí svobody (2007)*
- *Návrh na dokončení evropského rozkazu k zajištění důkazních prostředků (2008)*

- **Sbližování**

- Zelená kniha o kompetenčních sporech a dvojím obvinění v téže věci (*ne bis in idem*)
- Zelená kniha o presumpci nevinny (2005)
- Druhá zpráva o provádění rámcového rozhodnutí ze dne 15. března 2001 o postavení obětí v trestních řízeních (2005)
- Třetí zpráva o provádění rámcového rozhodnutí ze dne 15. 3. 2001 o postavení obětí v trestních řízeních (2006)
- *Návrh ve věci kompetenčních sporů a zásady ne bis in idem* (2006)
- Zelená kniha o nakládání s důkazy (2006)
- Zelená kniha o rozhodnutích v nepřítomnosti (*in absentia*) (2006)
- *Návrh minimálních standardů týkajících se dokazování* (2007)
- *Návrh o rozhodnutích v nepřítomnosti (in absentia)* (2007)
- *Návrh na sblížení odvětvových trestů v trestních věcech (nejpozději do roku 2007)*

- **Jiné nástroje v oblasti soudní spolupráce v trestních věcech**

- Doporučení o minimálních standardech pro zajištění a výměnu elektronických důkazů (2006)
- *Návrh na cílené zneškodňování listinných důkazů* (2007)
- *Návrh na ochranu svědků a spolupracujících osob*(2007)
- Studie o přeshraničním používání zpravodajských informací jako důkazů (2008)
- Vyhodnocení efektivity soudních orgánů specializovaných na vyšetřování případů se vztahem k organizované trestné činnosti (2009)

- **Eurojust**

- Druhá zpráva o provedení rozhodnutí Rady ze dne 28. 2. 2002 o zřízení Evropské jednotky pro soudní spolupráci (Eurojust) (2005)
- *Návrh o Eurojustu (nejpozději do 1. ledna 2008)*
- Bílá kniha o posílení ochrany finančních zájmů Unie (do roku 2009)

4.3. Posilování efektivity soudnictví a zlepšení vzájemného uznávání a účinného přístupu ke spravedlnosti v občanských věcech

- Zelená kniha o dědění (2005)

- Zelená kniha o kolizních normách a kompetenčních sporech v rozvodových věcech (Řím III) (2005)
- *Návrh kolizních norem týkajících se smluvních povinností (Řím I) (2005)*
- *Návrh o méně závažných sporech (2005)*
- *Návrh o vyživovací povinnosti (2005)*
- Přijetí návrhu „Řím II“ o kolizních normách týkajících se mimosmluvních povinností (2006)
- Přijetí nařízení o platebním rozkazu (2006)
- Přijetí směrnice o alternativním řešení sporů (ADR) - mediace (2006)
- Zelená kniha o majetkových dopadech manželských a partnerských vztahů (2006)
- Zelená kniha (Zelené knihy) o účinném vymáhání soudních rozhodnutí (2006–2007)
- Zelená kniha o zrušení/snížení počtu právních předpisů a administrativních opatření, kterými se řídí volný oběh dokumentů (2007)
- Zelená kniha o vzájemném uznávání v záležitostech týkajících se osobního stavu (2008)
- Zelená kniha o minimálních standardech některých aspektů procesního práva (2008)
- *Vyhodnocení možnosti zrušení doložky vykonatelnosti a v případě potřeby legislativní návrhy (2008–2010)*
- *Zavedení specifického programu o soudní spolupráci v občanských a obchodních věcech (2007)*

4.4. Mezinárodní právní řád

- Uzavření jednání týkajících se úmluvy o volbě soudu (2005)
- Návrh na uzavření takzvaných „paralelních dohod“ s Dánskem ohledně „Bruselu I“ a doručování písemností (2005)
- Sjednání Úmluvy o terorismu v Radě Evropy (2005)
- Aktivní zapojení do činností Rady Evropy a jiných mezinárodních organizací a fór (G8, OSN, OECD, OSCE, FATF) v trestních věcech (2005–2009)
- Prověření případu dvoustranných dohod mezi EU s třetími zeměmi ohledně vydávání do ciziny (2005–2009)
- Prověření případu dvoustranných dohod mezi EU s třetími zeměmi ohledně vzájemné právní pomoci (2005–2009)

- Návrh na sjednání a podepsání Úmluvy Rady Evropy proti praní peněz a financování terorismu jménem ES (2005/2006)
- Přistoupení Společenství k Haagské konferenci o mezinárodním právu soukromém (2006)
- Návrh na sjednání nové luganské úmluvy (2006)
- Zahrnutí ustanovení o pomoci v boji proti terorismu do navrhovaných revizí stávajících nástrojů, jimiž je upravena vnější pomoc (2006)
- Návrh na sjednání Úmluvy Organizace spojených národů proti korupci jménem ES (2006)
- Uzavření jednání týkajících se úmluvy o vyživovací povinnosti (2007)
- Návrh na sjednání za ES protokolu Organizace spojených národů proti nedovolené výrobě a nedovolenému obchodu se střelnými zbraněmi, jejich částmi, součástmi a municí (2007)

5. VNĚJŠÍ VZTAHY

- **Strategie vůči všem vnějším aspektům politiky Unie v oblasti svobody, bezpečnosti a práva, která bude založená na opatřeních uvedených v Haagském programu (2005)**
 - Sdělení o všech vnějších aspektech politiky Unie v oblasti svobody, bezpečnosti a práva (polovina roku 2005 – příspěvek ke strategii)